

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

โดย
กรมทรัพยากรน้ำ

วันพุธที่ 3 พฤษภาคม 2559

แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

เป้าหมายรวมยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

1. จัดหาน้ำสะอาดเพื่อ**อุปโภคบริโภค** ที่เพียงพอทั้งปริมาณ**คุณภาพ** ให้แก่ **ชุมชนชนบท** (ครบทุกหมู่บ้านในปี พ.ศ. 2560) และ**ชุมชนเมือง** พื้นที่เศรษฐกิจ แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ
2. จัดหาน้ำเพื่อ**การเกษตร อุตสาหกรรม** และ**รักษาระบบนิเวศ** โดยจัดหาแหล่งน้ำสำหรับชุมชนเพื่อการประกอบ**อาชีพพื้นฐาน** เพื่อรักษาระบบนิเวศ และการพัฒนา**ด้านเศรษฐกิจ**ตามเป้าหมายของประเทศ
3. **พัฒนาแหล่งน้ำ**ในแต่ละลุ่มน้ำ**แบบสมดุล** โดยการพัฒนาอย่างน้อยต้อง**เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำขั้นต่ำของลุ่มน้ำ** มีน้ำเพื่อระบบนิเวศ อุปโภค บริโภค และการพัฒนา**ด้านเศรษฐกิจ**ของพื้นที่
4. ลด**ความเสียหายจากอุทกภัยและมีมาตรการลดผลกระทบในอนาคต**ของชุมชนเมือง พื้นที่เศรษฐกิจหลักที่มีผลกระทบรุนแรง และเสียหายสูง มีการบรรเทาความรุนแรงและลดความเสียหาย**ในลุ่มน้ำวิกฤติ** และลดความเสียหายจากน้ำหลาก ดินโคลนถล่ม รวมทั้งการ**สนับสนุนการปรับตัวและหนีภัยในพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก**

เป้าหมายรวมยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

5. การจัดการคุณภาพน้ำ เพื่อให้คุณภาพน้ำในแม่น้ำสายหลักและในลุ่มน้ำอยู่ในระดับพอใช้ขึ้นไป
6. ฟื้นฟูป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมให้ได้ร้อยละ 40 ของประเทศ และการจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ต้นน้ำ
7. การบริหารจัดการ เมืองคักร กลไก กฎหมาย ระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ที่เป็นเอกภาพ มีข้อมูลที่ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ

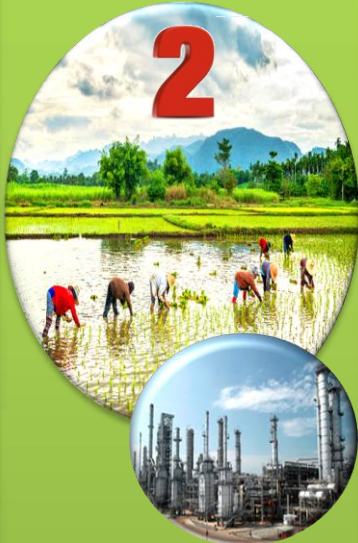
ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ปี 2558-2569

1

การจัดการน้ำ
อุปโภคบริโภค

2

การสร้างควม
มั่นคงของน้ำ
ภาคการผลิต
(เกษตร/อุตสาหกรรม)

3

การจัดการ
น้ำท่วมและ
อุทกภัย

4

การจัดการ
คุณภาพน้ำ

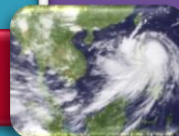
5

การอนุรักษ์ฟื้นฟู
สภาพป่าต้นน้ำ
ที่เสื่อมโทรมและ
ป้องกันการ
พังทลายของดิน

6

การบริหารจัดการ

1

ยุทธศาสตร์การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค

สถ.

ทน.

ทบ.

กปภ.

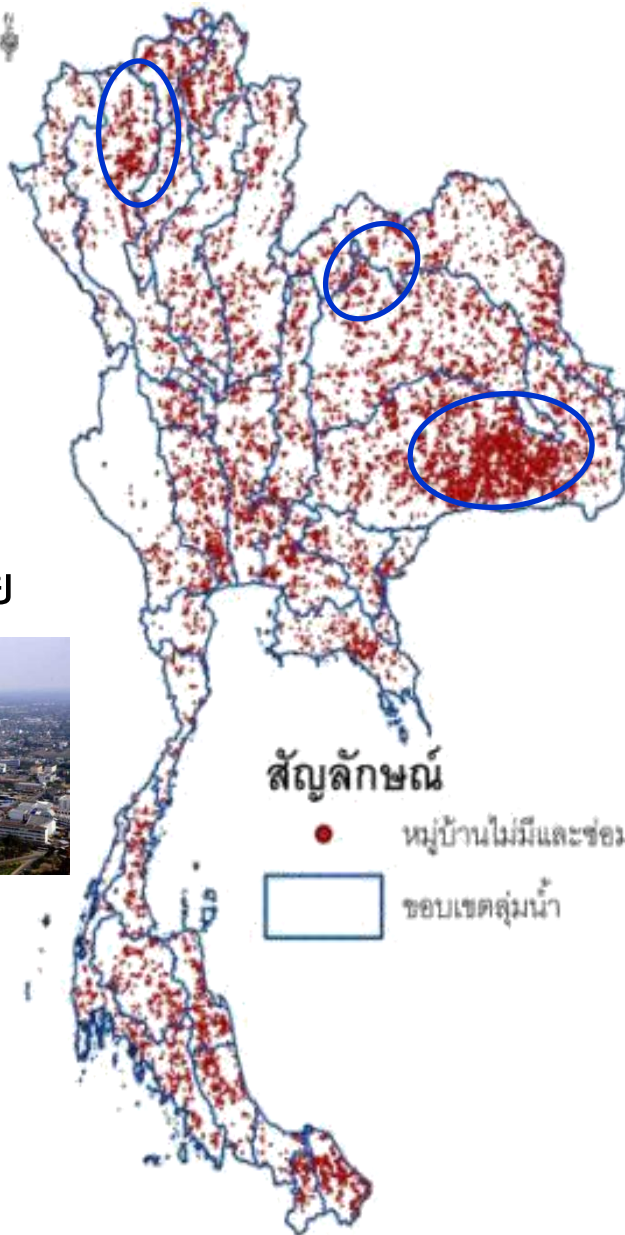
หลักการ

- จัดหาน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคให้ประชาชน
ทั้งในชนบทและเมืองอย่างเท่าเทียม
- เมืองหลัก การท่องเที่ยว พื้นที่พัฒนา
พิเศษและเมืองชายแดน *ในอนาคตมีการ
ขยายตัวค่อนข้างสูง*

เป้าประสงค์

*จัดหาน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภคให้แก่ชุมชน
ครอบคลุมทุกหมู่บ้านและชุมชนเมือง รวมทั้งในพื้นที่
เศรษฐกิจพิเศษ และแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ*

● กลุ่มน้ำปิง
เมืองขยาย

กลยุทธ์	ระยะสั้น	ระยะกลาง	ระยะยาว	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	2558-2559	2560-2564	2565-2569	
1. จัดหาแหล่งน้ำต้นทุนและก่อสร้างระบบประปา	ร้อยละ 90 ของหมู่บ้านเป้าหมาย	ร้อยละ 10 ของหมู่บ้านเป้าหมาย		สถ. ทบ. ทน. อปท.
2. พัฒนาระบบประปาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจ	พัฒนาระบบประปาเมืองร้อยละ 17 ของเมืองเป้าหมาย	พัฒนาระบบประปาเมืองร้อยละ 48 ของเมืองเป้าหมาย	พัฒนาระบบประปาเมืองร้อยละ 35 ของเมืองเป้าหมาย	กปก.
3. การเพิ่มประสิทธิภาพระบบประปาชนบทและจัดหาแหล่งเก็บน้ำฝน	ร้อยละ 10 ของหมู่บ้านเป้าหมาย	ร้อยละ 90 ของหมู่บ้านเป้าหมาย		สถ. ทบ. ทน. อปท.
4. จัดหาน้ำดื่มให้โรงเรียนและชุมชน	ร้อยละ 45 ของหมู่บ้านเป้าหมาย	ร้อยละ 55 ของหมู่บ้านเป้าหมาย		ทบ.
5. การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ		แหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะและพื้นที่ขาดแคลนน้ำต้นทุน	เมืองหลักที่มีแนวโน้มขาดแคลนน้ำ	กปก. อปท.

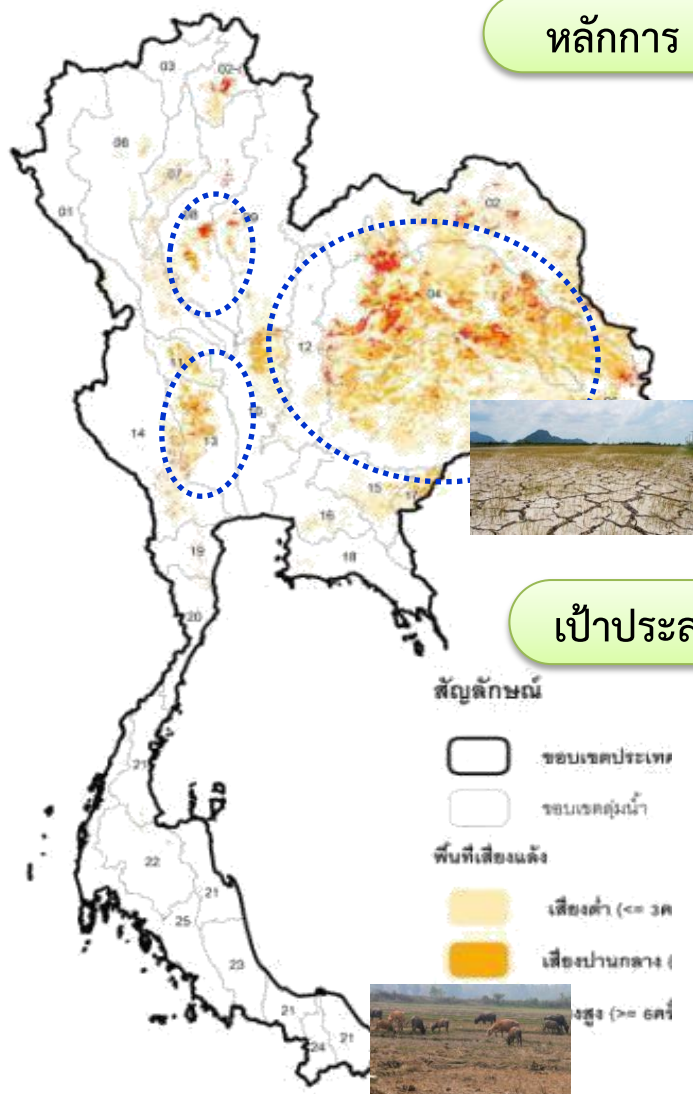

หลักการ

- พัฒนาและจัดสรรน้ำอย่างสมดุลและเพียงพอเพื่อรองรับความจำเป็นขั้นพื้นฐานและสนับสนุนความมั่นคงด้านสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ
- พัฒนาแหล่งน้ำสำหรับการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิตและรายได้ให้กับประชาชนในชนบทที่มีการเกษตรเป็นแกนหลักของเศรษฐกิจ
- พัฒนาแหล่งน้ำและจัดสรรน้ำสำหรับอุตสาหกรรม การบริการที่มีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในภาคเศรษฐกิจของประเทศ

เป้าประสงค์

- ลดความสูญเสียน้ำ เพิ่มมูลค่าน้ำ ในพื้นที่ชลประทาน 30.22 ล้านไร่
- จัดหาแหล่งน้ำต้นทุนที่เหมาะสมตามศักยภาพ
- จัดหาแหล่งน้ำต้นทุนเพื่ออุตสาหกรรม
- จัดหาน้ำต้นทุนเพื่อรักษาระบบนิเวศรวมทั้งควบคุมและจัดสรรน้ำให้สมดุลและเพียงพอ
- บริหารจัดการความต้องการใช้น้ำในด้านการเกษตร อุปโภคบริโภค อุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว ให้สมดุลกับน้ำต้นทุน

2

ยุทธศาสตร์การสร้างความมั่นคงของน้ำเพื่อการผลิต (เกษตร/อุตสาหกรรม)

1

ภาคเกษตร

พื้นที่เกษตรชลประทานปัจจุบัน 30.22 ล้านไร่

- ปรับปรุงประสิทธิภาพโครงการเดิม
- เพิ่มปริมาณการเก็บกัก/เพิ่มพื้นที่ชลประทาน

พื้นที่ศักยภาพชลประทาน 18.8 ล้านไร่

- พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำและระบบกระจายน้ำ
ได้แก่ อ่างเก็บน้ำ ฝาย สถานีสูบ ปตร เป็นต้น

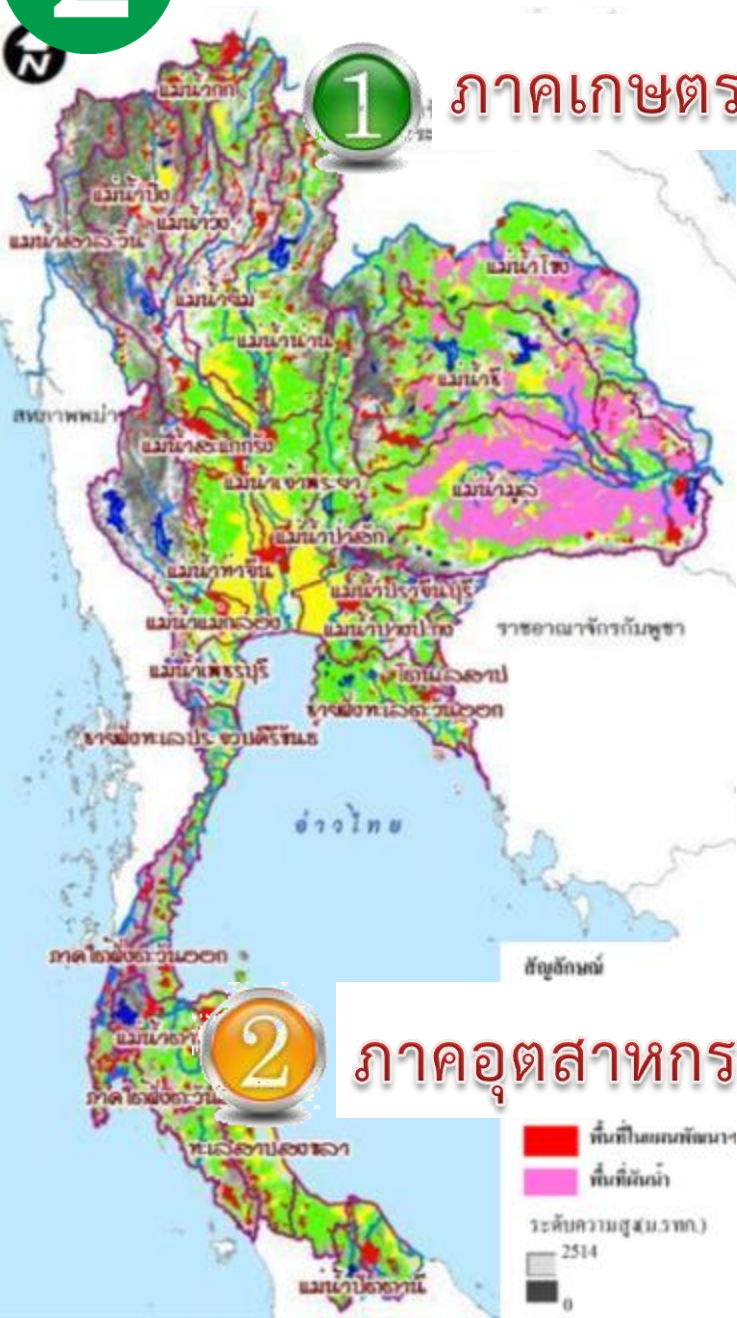
พื้นที่เกษตรน้ำฝน 100 ล้านไร่

- ฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ
- สร้างน้ำในไร่นา
- สร้างน้ำชุมชน
- น้ำบาดาลเกษตร

2

ภาคอุตสาหกรรม

จัดหาต้นทุนและโครงข่ายน้ำ

เป้าหมายตามศักยภาพ

กลยุทธ์	ระยะสั้น	ระยะกลาง	ระยะยาว	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	2558-2559	2560-2564	2565-2569	
1. การจัดการด้านความต้องการ (การจัดสรรน้ำ การกำหนดเขตการใช้ น้ำ)	ศึกษา ตรวจสอบ เกณฑ์การจัดสรรน้ำใน ลุ่มน้ำภาคกลาง ภาค ตะวันตก และภาค ตะวันออก	กำหนดเกณฑ์ การจัดสรรน้ำใน ลุ่มน้ำ ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคตะวันออก	ขยายผลในลุ่มน้ำอื่น ๆ	ชป. ทน.
2. จัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) เพิ่มมูลค่าการใช้น้ำต่อ หน่วยให้สูงขึ้น	การบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการจัดระบบปลูกพืช อย่างเหมาะสมในพื้นที่ชลประทานเดิม 30.22 ล้านไร่ โดยมุ่งเน้นลุ่มเจ้าพระยาใหญ่ ลุ่มน้ำชี และลุ่มน้ำมูล			ชป. พต.
3. การเพิ่มประสิทธิภาพโครงการ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน เดิม	เพิ่มปริมาณเก็บกัก 95 ล้านลูกบาศก์เมตร	เพิ่มประสิทธิภาพ โครงการ อย่างน้อยร้อยละ 10		ชป.

เป้าหมายตามศักยภาพ

กลยุทธ์	ระยะสั้น	ระยะกลาง	ระยะยาว	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	2558-2559	2560-2564	2565-2569	
4. พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน				
- ฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ	4,430	5,756	4,357	ทน. ปภ. กองทัพบก
- สนับสนุนการขุดแหล่งน้ำในไร่นา	70,000	100,000	100,000	พด.
- พัฒนาระบบน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร	141,750	553,600	346,700	ทบ.
- การสนับสนุนแหล่งน้ำชุมชน	465	750	500	พด.
5. พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำและระบบชลประทานใหม่	1,100 ล้านลบม.	โขงเหนือ ยม วัง โขงอีสาน ซีมูล เจ้าพระยา ท่าจีน	ปิง น่าน แม่กลอง ปราชินบุรี บางปะกง	ชล.
6. พัฒนาระบบผันน้ำและเชื่อมโยงน้ำ	ศึกษาในกลุ่มน้ำ เจ้าพระยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือและตะวันออก	ดำเนินการต่อเนื่อง	ดำเนินการต่อเนื่อง	ชล.
7. จัดหาแหล่งน้ำต้นทุน รองรับพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญของประเทศ	- 70 ล้าน ลบ.ม. - จัดหาน้ำรองรับเขต ศก. พิเศษ ระยะที่ 1	- จัดหาน้ำเพิ่ม 420 ล้านลบ.ม. - จัดหาน้ำรองรับเขต ศก. พิเศษ ระยะที่ 2	จัดหาน้ำรองรับนิคมฯ ที่เกิดขึ้นใหม่	ชล.

จท.

กทม.

ชป.

ยผ.

ปก.

หลักการ

- การเกิดอุทกภัยมีสาเหตุมาจากธรรมชาติ ตามการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน และการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ ทำให้ไม่สามารถป้องกันได้ทั้งหมด
- อุทกภัยขนาดใหญ่มากจำเป็นต้องใช้หลายมาตรการร่วมกัน
- พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากควรใช้มาตรการการปรับตัว

เป้าประสงค์

● ลดความเสียหายจากอุทกภัยของชุมชนเมือง/พื้นที่เศรษฐกิจ

● ลดความเสียหายในพื้นที่เกษตร และสนับสนุนการปรับตัวในพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยซ้ำซาก

● ลดความเสียหายจากน้ำหลาก ดินโคลนถล่ม น้ำท่วมฉับพลันในหมู่บ้านเสี่ยงภัย

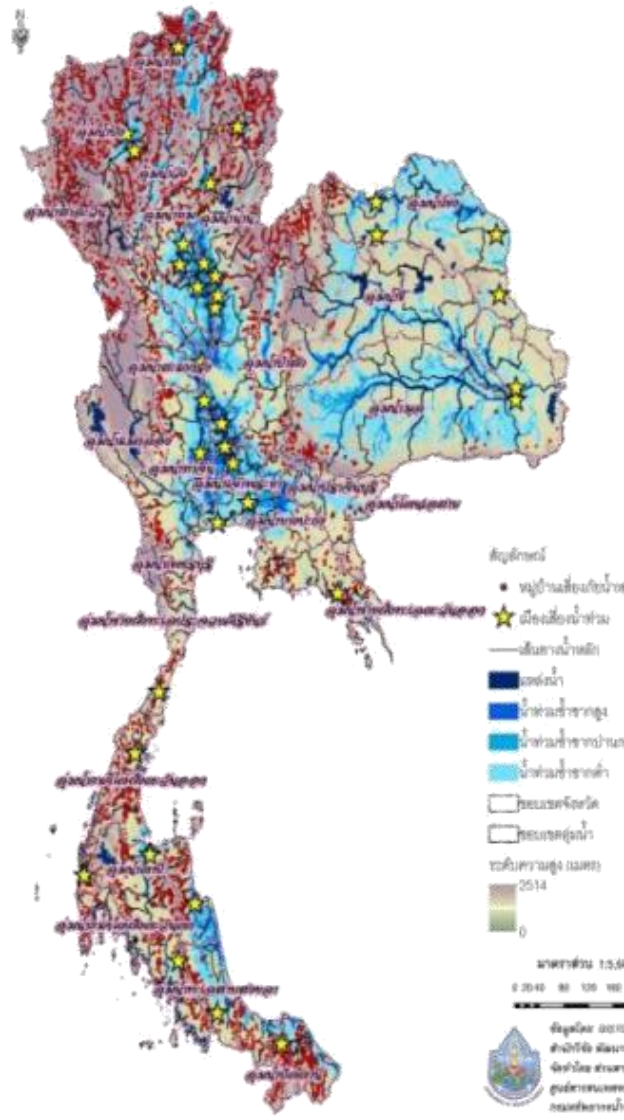
ข้อมูลโดย: กรมโยธาธิการและผังเมือง, กรมการปกครอง,
จัดทำโดย: ส่วนสารสนเทศภูมิศาสตร์,
ศูนย์สารสนเทศทรัพยากรน้ำ,
กรมทรัพยากรน้ำ

พื้นที่ลาดชันสูงและที่ต่อเนื่องเชิงเขา

- เน้นการให้มีระบบเตือนภัย
- การปรับตัวและการหนีภัย
 - การปรับปรุงการตั้งถิ่นฐานของชุมชน
 - กำหนดขอบเขตพื้นที่เสี่ยงภัย
- สิ่งก่อสร้างเฉพาะเพื่อการปรับปรุงกลับสู่สภาพเดิม

พื้นที่ลาดชันปานกลาง

- มาตรการเตือนภัย
- ปรับตัวและหนีภัย
- สิ่งก่อสร้างเท่าที่จำเป็น
 - การเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำเฉพาะจุดวิกฤติ
 - การป้องกันชุมชนหนาแน่นที่มีความเสียหายสูง

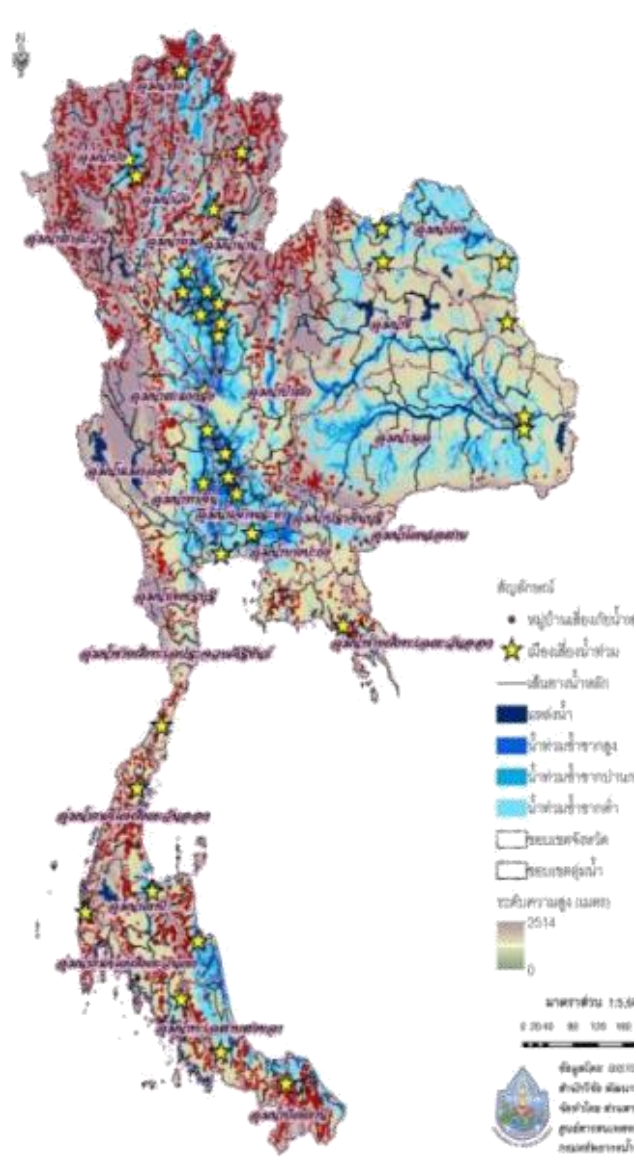

พื้นที่ราบน้ำล้นตลิ่งและที่ราบท้ายน้ำ

- การ**ปรับปรุงลำน้ำ**ให้เหมาะสมกับสภาพอุทกวิทยา
- ลุ่มน้ำที่วิกฤตมีความเสียหายสูง **เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ การผันน้ำ** หรือการใช้พื้นที่ลุ่มต่ำรับน้ำนอง
- การ**ปรับตัวและหนีภัย**
 - การ**จัดรูปและปรับพื้นที่น้ำท่วม**ซ้ำซากให้สามารถทำการเกษตรได้หลังน้ำลด
 - **ปรับระบบการทำเกษตร** การเลือกชนิดพืชให้เหมาะสมกับพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก
 - **การปลูกบ้าน**ที่สามารถอยู่อาศัยได้ในขณะเกิดน้ำท่วม

พื้นที่ชุมชนและเศรษฐกิจสำคัญ

- **การป้องกันที่เหมาะสม**และลดผลกระทบกับพื้นที่โดยรอบ
- การ**ควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน** และมาตรการผังเมือง
- การ**รื้อถอนและควบคุมการบุกรุกทางน้ำ**

กลยุทธ์	ระยะสั้น	ระยะกลาง	ระยะยาว	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	2558-2559	2560-2564	2565-2569	
1. ปรับปรุงลำน้ำสายหลัก	230 กม.	535 กม.	105 กม.	จท.
2. เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ ผันน้ำ พื้นที่รับน้ำนอง ในลุ่มน้ำวิกฤต	พื้นที่เหนือ จ.นครสวรรค์	พื้นที่ใต้ จ.นครสวรรค์	ดำเนินการต่อเนื่อง	ชป.
3. ระบบป้องกันน้ำท่วม	58 แห่ง	105 แห่ง	22 แห่ง	ยผ. กทม.
4. การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินลุ่มน้ำ/ จังหวัด และปรับปรุง/จัดทำผังเมือง	5 ผัง	10 ผัง		ยผ.
5. การพัฒนาและบริหารจัดการ แหล่งเก็บกักน้ำ ให้เต็มศักยภาพ	ศึกษาในลุ่มน้ำที่มีปัญหา เช่น สาละวิน ยม ปราชินบุรี	ดำเนินการต่อเนื่อง	ดำเนินการต่อเนื่อง	ชป.
6. การสนับสนุนการปรับตัวและหนีภัย	กลุ่มลุ่มน้ำเจ้าพระยา-ท่าจีน,ภาคเหนือ	กลุ่มลุ่มน้ำภาคใต้และภาคตะวันออก	กลุ่มลุ่มน้ำอื่นๆ	ชป.ยผ. ทน.ปภ. อปท.

คพ.

กรอ.

กทม.

ชป.

หลักการ

ควบคุมปริมาณน้ำเสียที่ไหลลงสู่ลำน้ำธรรมชาติ
ไม่ให้เกินกว่าค่าขีดความสามารถรับได้ของแหล่งน้ำ

เน้นการลดมลพิษที่แหล่งกำเนิดเพื่อประหยัดต้นทุน
ในการบำบัดน้ำเสีย

เป้าประสงค์

แหล่งน้ำทั่วประเทศมีคุณภาพน้ำอยู่ในระดับพอใช้ขึ้นไป

สัญลักษณ์
คุณภาพน้ำ
ดีมาก
ดี
พอใช้
เสื่อมโทรม
เส้นทางน้ำหลัก
ขอบเขตจังหวัด
ขอบเขตลุ่มน้ำ
ระดับความสูง (เมตร)
2514
0

มาตราส่วน 1:5,600,000

0 20 40 80 120 160 200 กิโลเมตร

ข้อมูลโดย: กรมควบคุมมลพิษ
จัดทำโดย: ส่วนสารสนเทศภูมิศาสตร์,
ศูนย์สารสนเทศทรัพยากรน้ำ,
กรมทรัพยากรน้ำ

การควบคุมความเค็มปากแม่น้ำ ณ จุดควบคุม ไม่ให้เกิน
มาตรฐานของการเกษตรและการประปา

กลยุทธ์	ระยะสั้น	ระยะกลาง	ระยะยาว	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	2558-2559	2560-2564	2565-2569	
1. พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน	72 แห่ง	137 แห่ง	39 แห่ง	สม. คพ. อปท. กจน. กทม.
2. ลดน้ำเสียจากแหล่งกำเนิด	เจ้าพระยา ท่าจีน ป่าสัก	แม่กลอง บางปะกง ปราจีนบุรี ปิง วัง ยม น่าน กก	ชายฝั่งตะวันออก เพชรบุรี สะแกกรัง ตาปี ภาคใต้ฝั่ง ตะวันตก	
3. การควบคุมระดับความเค็ม	ความเค็มไม่ให้เกิดมาตรฐานของการเกษตรและการประปาโดยเฉพาะในลุ่มน้ำแม่กลอง ท่าจีน เจ้าพระยา บางปะกง ปราจีนบุรี ชายฝั่งทะเลตะวันออก และทะเลสาบสงขลา			ชป.
4. การกำจัดวัชพืชและขยะมูลฝอยในแหล่งน้ำ	เจ้าพระยา ท่าจีน ชี บางปะกง	ป่าสัก ปราจีนบุรี ทะเลสาบสงขลา	เพชรบุรี สะแกกรัง	คพ.

ปม.

อส.

พด.

หลักการ

- ➔ พื้นที่ป่าต้นน้ำมีความสำคัญต่อการเก็บรักษาความชุ่มชื้น การดูดซับน้ำ การชะลอน้ำ เพื่อปรับสมดุลระบบนิเวศ และน้ำท่า
- ➔ ป้องกันการเกิดการชะล้างและการพังทลายของดินในพื้นที่ทำการเกษตรในพื้นที่ลาดชันเพื่อลดเพื่อลดความเร็วการไหล และตะกอนในแหล่งน้ำ

เป้าประสงค์

- ➔ ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม เพื่อให้ได้พื้นที่ป่าไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศ
- ➔ ป้องกันการสูญเสียหน้าดิน ในพื้นที่เกษตรลาดชัน เพื่อการชะลอน้ำในลุ่มน้ำ

พื้นที่ป่าต้นน้ำ
พื้นที่ป่า
พื้นที่อื่น

5

ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน

เป้าหมายตามศักยภาพ

กลยุทธ์	ระยะสั้น	ระยะกลาง	ระยะยาว	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	2558-2559	2560-2564	2565-2569	
1. การอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม	0.564 ล้านไร่	2.610 ล้านไร่	1.596 ล้านไร่ ดำเนินการแล้วเสร็จ ในปี พ.ศ. 2567	ปม. อส.
2. การป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดิน	1.475 ล้านไร่	4.0 ล้านไร่	4.0 ล้านไร่	พด.

9.475 ล้านไร่

เป้าหมาย

เพิ่มพื้นที่ป่า
40%

การขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนา

1. การจัดการเชิงสมดุลในการพัฒนา การใช้ประโยชน์ และการอนุรักษ์

2. การจัดทำเขตการใช้น้ำ และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตร

3. การจัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินและผังเมือง

4. การจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินต้นน้ำและการเกษตรในพื้นที่ลาดชัน

5. การจัดสรรน้ำระดับลุ่มน้ำและระหว่างภาคการใช้น้ำ

6. การปรับตัวในพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยและการจัดการพื้นที่รับน้ำนอง

7. การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ อุปโภคบริโภค และอุตสาหกรรม (3R)

8. การจัดหาน้ำสำหรับอุตสาหกรรมส่งออกและอุตสาหกรรมต้นน้ำ

การขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนา

1. การจัดการเชิงสมดุลในการพัฒนา การใช้ประโยชน์ และการอนุรักษ์

ประเด็น

การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำในแต่ละลุ่มน้ำ จะขึ้นกับปริมาณฝน น้ำท่า และการเก็บกักตามธรรมชาติ หรือที่สร้างขึ้น หากการใช้ไม่สมดุลแล้ว ก็จะมีความเสี่ยงในการขาดแคลนน้ำสูง

แนวทางการแก้ไข

➡ ต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดในการพัฒนาให้มีการบูรณาการร่วมกันระหว่างการพัฒนา การใช้ประโยชน์ และการอนุรักษ์ เพื่อให้บรรลุผลการแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืน

งานวิจัยเสนอแนะ

- ➡ การจัดทำบัญชีน้ำรายลุ่มน้ำ
- ➡ แนวทางการกำหนดสัดส่วนพื้นที่อนุรักษ์ ของลุ่มน้ำ
- ➡ กก

การขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนา

2 การจัดทำเขตการใช้น้ำ และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตร/อุตสาหกรรม/เมือง ประเด็น

การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำจะต้องบริหารน้ำ

แนวทางการแก้ไข

- ➡ ต้องเปลี่ยนแนวคิดในการพัฒนาทรัพยากรน้ำ โดยคำนึงถึงปริมาณน้ำต้นทุนเป็นหลัก และจัดทำเขตการใช้น้ำให้มีความเหมาะสมกับปริมาณน้ำต้นทุน ศักยภาพของพื้นที่ ทั้งในภาคเกษตร และอุตสาหกรรม

งานวิจัยเสนอแนะ

- ➡ การจัดทำเขตการใช้น้ำ และศักยภาพการใช้น้ำในกลุ่มน้ำ

การขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนา

3. การจัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินและผังเมือง

ประเด็น

การจัดการแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน และผังเมืองในปัจจุบันยังไม่ได้กำหนดเรื่องการระบายน้ำในการดำเนินการ เช่น การวิเคราะห์น้ำท่าในเขตเมือง การคำนวณทางชลศาสตร์เพื่อกำหนดขนาดระบบระบายน้ำ การชะลอน้ำ เป็นต้น ทำให้ไม่สามารถรองรับปริมาณฝนหรือการเปลี่ยนแปลงการช้ที่ดินในอนาคตได้

แนวทางการแก้ไข

- ➡ มีผังเมืองที่มีการวางระบบระบายน้ำ
- ➡ การกำหนดมาตรการเพื่อควบคุมให้มีการพัฒนาอย่างเหมาะสม

งานวิจัยเสนอแนะ

- ➡ การวิเคราะห์น้ำท่าในเขตเมืองและการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน ที่มีต่อการเกิดน้ำท่า
- ➡ แบบจำลองการวางผังการระบายน้ำในเขตเมือง

การขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนา

4. การจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินต้นน้ำและการเกษตรในพื้นที่ลาดชัน

ประเด็น

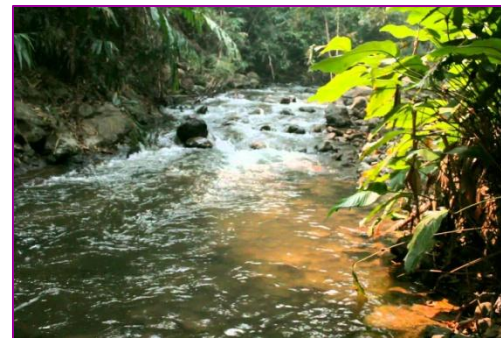
การใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณต้นน้ำ มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำท่าที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้ง การวิเคราะห์น้ำท่าต่อการใช้ที่ดิน และรูปแบบการเพาะปลูกจะช่วยให้กำหนดเป้าหมายการจัดการได้อย่างเหมาะสมในอนาคต

แนวทางการแก้ไข

- ➡ กำหนดรูปแบบการใช้ที่ดินต้นน้ำที่เหมาะสมเพื่อลดผลกระทบการชะล้าง ผังทลายดิน

งานวิจัยเสนอแนะ

- ➡ การเปลี่ยนแปลงของน้ำท่าจากการใช้ที่ดินและฝน
- ➡ รูปแบบการทำเกษตรที่มีผลต่อการเกิดน้ำท่า

การขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนา

5. การจัดสรรน้ำระดับลุ่มน้ำและระหว่างภาคการใช้น้ำ

ประเด็น

ในปีที่แล้งจัด และมีน้ำต้นทุนน้อยมาก จะไม่สามารถจัดสรรน้ำให้เพียงพอได้ทุกกิจกรรม

แนวทางการแก้ไข

- ➡ ต้องกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดสรรน้ำให้กับภาคกิจกรรมต่างๆ อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม โดยคำนึงถึงปริมาณน้ำต้นทุน ความจำเป็น และลำดับความสำคัญเพื่อลดปัญหาการขาดแคลนน้ำ และความขัดแย้งของภาคส่วนต่างๆ

งานวิจัยเสนอแนะ

- ➡ แบบจำลองเพื่อคาดการณ์และการจัดสรรน้ำในสภาพการณ์ต่างๆ
- ➡ การวิเคราะห์ต้นทุนน้ำ

การขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนา

6. การปรับตัวในพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยและการจัดการพื้นที่รับน้ำนอง

ประเด็น

เนื่องจากพื้นที่ลุ่มน้ำต่ำบางแห่งเป็นพื้นที่น้ำท่วมตามธรรมชาติ ซึ่งการป้องกันอาจต้องลงทุนสูงมาก หรืออาจมีผลต่อพื้นที่อื่นในวงกว้าง อาจต้องยอมให้เกิดน้ำท่วมได้บางส่วน

แนวทางการแก้ไข

➡ ชุมชนเดิมที่อยู่ในพื้นที่น้ำท่วมตามธรรมชาติ การกำหนดระดับการป้องกัน บรรเทา และการจัดหาพื้นที่รับน้ำนองเพื่อเก็บน้ำในช่วงที่น้ำท่วม

งานวิจัยเสนอแนะ

➡ แบบจำลองการบริหารน้ำหลากและพื้นที่น้ำท่วม เพื่อการปรับตัว และการบรรเทาภัย

การขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนา

7. การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ (3R)

ประเด็น

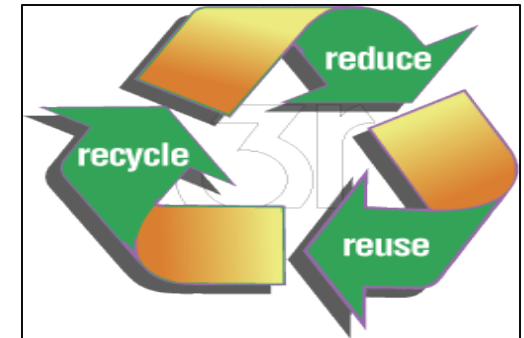
การใช้น้ำเพื่ออุปโภคบริโภค อุตสาหกรรมและเมือง ที่มีความเสี่ยงขาดแคลนน้ำควรมีการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ โดยการลดการใช้น้ำ การใช้น้ำซ้ำ และการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่

แนวทางการแก้ไข

- ➡ การนำเทคโนโลยีการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ การใช้น้ำซ้ำเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้น้ำ โดยสนับสนุนให้ภาคเอกชนนำวิธีการดังกล่าวมาใช้ในกระบวนการผลิต

งานวิจัยเสนอแนะ

- ➡ ศักยภาพการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำจากโรงงานประเภทต่างๆ
- ➡ รูปแบบการลงทุนและการสนับสนุนการดำเนินการของภาคเอกชน

การขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนา

8. การจัดหาไม้สำหรับอุตสาหกรรมส่งออกและอุตสาหกรรมต้นน้ำ

ประเด็น

การจัดการพื้นที่อุตสาหกรรมที่ใช้น้ำมากมีข้อจำกัดด้านการจัดหาไม้ต้นน้ำ

แนวทางการแก้ไข

- ➡ ทบทวนการวางแผนการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมให้มีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยคำนึงถึงปริมาณไม้ต้นน้ำ ศักยภาพของพื้นที่เป็นหลัก

งานวิจัยเสนอแนะ

- ➡ ศึกษาพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนา ขยายตัว ของภาคอุตสาหกรรม
- ➡ แผนการพัฒนาอุตสาหกรรมให้มีความเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และไม้ต้นน้ำ

จบการนำเสนอ

ยั่งยืน